

Тернопільська обласна військова адміністрація
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра української мови і літератури та методик їх навчання
Кафедра історії та методики навчання

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта (Українська мова і література)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Українська мова і література.
Історія)**

Кременець – 2022

Дубровський Р. О., Скакальська І. Б. Є. Виробнича (педагогічна) практика : робоча навчальна програма для здобувачів освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Історія) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2022. 12 с.

Розробники:

Дубровський Р. О., кандидат філологічних наук, доцент

Скакальська І. Б., доктор історичних наук, професор

Робоча навчальна програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури та методик їх навчання (протокол №1 від 31 серпня 2022 року) та кафедри історії та методики навчання (протокол №1 від 31 серпня 2022 року).

Завідувач кафедри
української мови і літератури та методик їх навчання

Р. О. Дубровський

Завідувач кафедри історії та методик навчання

І. Б. Скакальська

© Р. О. Дубровський, 2022 рік

© І. Б. Скакальська, 2022 рік

© КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 18	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література) ОПП: Середня освіта (Українська мова і література. Історія)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-2-й	1-2-й
Загальна кількість годин – 540		Семестр	
		2-3-й	2-3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –; самостійної роботи студента – 60	Освітній рівень: другий (магістерський)	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
540 год.	540 год.		
		Вид контролю: залік	

2. Мета і завдання виробничої (педагогічної) практики

Метою виробничої (педагогічної) практики (далі Практика) є:

- оволодіння магістрантами сучасними методами та технологіями педагогічної роботи, формами організації класної, позакласної та виховної роботи з української мови, української літератури та історії (всесвітньої та історії України);
- на основі власної одержаних в академії знань основ педагогіки, психології, методики навчання філологічних дисциплін в ЗЗСО та інших фахових дисциплін формування в студентів-практикантів необхідних професійно-педагогічних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень в умовах реального освітнього процесу в ЗЗСО;
- творче зростання здобувачів, формування умінь ефективно застосовувати набуті знання та уміння в непередбачуваних умовах

практичної діяльності;

- виховання в магістрантів потреби постійного удосконалення педагогічної майстерності;
- розвиток у практикантів дослідницьких умінь.

Основними завданнями виробничої (педагогічної) практики є:

- формування та розвиток у магістрантів професійно-педагогічних навичок та вмінь проводити заняття української мови та літератури, історії, здійснювати їх самоаналіз з метою поглиблення знань методики, розвитку дослідних умінь майбутнього вчителя української мови і літератури, історії;
- формування в магістрантів навичок та вмінь проведення науково-дослідницької роботи з психолого-педагогічних та методичних проблем;
- удосконалення компетентностей, необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків в галузі сучасної педагогіки та методики навчання;
- ознайомлення з особливостями педагогічної діяльності в сучасному ЗЗСО;
- вивчення позитивного педагогічного досвіду вчителів-предметників;
- формування вмінь проводити позакласні заходи мовно-літературного та історичного спрямування;
- набуття практичних навичок ведення професійної документації;
- формування вмінь реалізовувати плани, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів;
- удосконалення вміння самостійно планувати та реалізовувати заходи, необхідні для успішної діяльності за обраним фахом.

Виробнича (педагогічна) практика спрямована на формування в магістрантів таких **професійних компетентностей**:

Інтегральна компетентність. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері педагогічної освіти і є основою

для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань, практичне впровадження отриманих результатів і характеризуються невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 2. *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.* Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК 5. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, володіння навичками міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань.

Фахові компетентності:

ФК 4. Критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК 5. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 6. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів. Здатність визначати й реалізувати ефективні методи у вивченні й навчанні української мови і літератури, історії.

ФК 8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності та визначати траєкторію власного саморозвитку.

Програмні результати навчання.

Після завершення курсу магістрант повинен:

ПРН 3. Набути здатності здійснювати навчання української мови і літератури, історії в ЗЗСО на основі сучасних освітніх методик і технологій, а також принципів та практик освітнього процесу європейських країн.

ПРН 4. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері суспільних і професійно орієнтованих дисциплін, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН 8. Планувати, проєктувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь та навичок із професійно орієнтованих дисциплін.

ПРН 10. Виявляти готовність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування майбутніх наслідків на основі отриманих професійних знань.

ПРН 11. Уміння встановлювати географічну детермінованість конкретних історичних явищ і процесів; використовувати картографічний матеріал при поясненні причинно-наслідкових зв'язків у новітній історії світу та України, візуалізувати події за допомогою карти.

3. Програма виробничої (педагогічної) практики

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Підготовка до педагогічної практики

Тема 1. Участь у настановній конференції.

Тема 2. Знайомство зі ЗЗСО, класом, документацією.

Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком школи.

Тема 4. Підбір методичної літератури.

Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням класного журналу, щоденниками учнів.

Змістовий модуль 2. Навчальна робота

Тема 6. Знайомство з календарним та поурочним плануванням.

Тема 7. Спостереження уроків вчителів-предметників.

Тема 8. Написання конспектів уроків.

Тема 9. Проведення уроків згідно розкладу.

Тема 10. Участь у методичних об'єднаннях вчителів по фаху.

Модуль 2. Змістовий модуль 3. Виховна робота

Тема 11. Проведення бесід з учнями, батьками на педагогічні теми.

Тема 12. Проведення виховних годин, екскурсій.

Тема 13. Проведення позакласних заходів.

Тема 14. Участь у класних та загальношкільних батьківських зборах.

Змістовий модуль 4. Підсумки практики

Тема 15. Написання звіту про проходження педагогічної практики.

Тема 16. Оформлення документації педагогічної практики.

Тема 17. Участь у роботі педагогічної ради школи.

Тема 18. Участь у підсумковій конференції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Підготовка до педагогічної практики												
Тема 1. Участь у настановчій конференції.	3					3	3					3
Тема 2. Знайомство із ЗЗСО, класом, документацією.	6					6	6					6
Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗЗСО.	6					6	6					6
Тема 4. Підбір методичної літератури.	6					6	6					6
Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням класного журналу, щоденниками учнів	6					6	6					6
Разом за змістовим модулем 1	27					27	27					27
Змістовий модуль 2. Навчальна робота												
Тема 6. Знайомство з календарним та поурочним плануванням.	6					6	6					6

Тема 7. Спостереження уроків вчителів-предметників.	6					6	6					6
Тема 8. Написання конспектів уроків.	10					10	10					10
Тема 9. Проведення уроків згідно з розкладом.	24					24	24					24
Тема 10. Участь у методичних об'єднаннях вчителів по фаху.	8					8	8					8
Разом за змістовим модулем 2	54					54	54					54
Модуль 2.												
Змістовий модуль 3. Виховна робота												
Тема 11. Проведення бесід з учнями, батьками напедагогічні теми.	10					10	10					10
Тема 12. Проведення виховних годин, екскурсій.	10					10	10					10
Тема 13. Проведення позакласних заходів.	10					10	10					10
Тема 14. Участь у класних та загальношкільних батьківських зборах.	6					6	6					6
Разом за змістовим модулем 3	36					36	36					36
Змістовий модуль 4. Підсумки практики												
Тема 15. Написання звіту про проходження педагогічної практики	4					4	4					4
Тема 16. Оформлення документації педагогічної практики.	4					4	4					4
Тема 17. Участь у роботі педагогічної ради ЗЗСО.	5					5	5					5
Тема 18. Участь у підсумковій конференції.	5					5	5					5
Разом за змістовим модулем 4	18					18	18					18
Усього годин за модулем 1	135					135	135					135

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
Змістовий модуль 1. Підготовка до педагогічної практики		

1.	Участь у настановчій конференції.	3
2.	Знайомство з ЗЗСО, педагогічним колективом, класом, документацією.	6
3.	Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗЗСО, розкладом занять.	6
4.	Підбір методичної літератури.	6
5.	Знайомство з оформленням і веденням журналу.	6
Змістовий модуль 2. Навчальна робота		
6.	Знайомство з робочими програмами дисциплін.	6
7.	Спостереження занять вчителів, що працюють у класі, в якому студент має проходити практику.	6
8.	Написання конспектів занять. Їх затвердження у керівника педпрактики.	10
9.	Проведення відкритих занять.	24
10.	Участь у методичних об'єднаннях вчителів «Школа молодого класного керівника»	8
Модуль 2 Змістовий модуль 3. Виховна робота		
11.	Проведення бесід з учнями, батьками на педагогічні теми	10
12.	Проведення виховних годин, екскурсій.	10
13.	Проведення позакласних заходів	10
14.	Участь у класних та загальношкільних батьківських зборах.	6
Змістовий модуль 4. Підсумки практики		
15.	Написання звіту про проходження педагогічної практики.	4
16.	Оформлення документації педагогічної практики.	4
17.	Участь у роботі педагогічної ради ЗЗСО.	5
18.	Участь у підсумковій конференції.	5

Навчальна робота практиканта включає такі види діяльності:

1. Ознайомлення із специфікою діяльності ЗЗСО.
2. Ознайомлення з педагогічним колективом та навчально-методичною базою ЗЗСО для вивчення української мови і літератури, історії.
3. Спостереження та аналіз занять у певному класі чи групі фахового коледжу.
4. Участь в роботі методичних об'єднання вчителів української мови і літератури, історії, а також у заходах з практики.
5. Виготовлення дидактичних посібників, наочного матеріалу та інших видів робіт за дорученням вчителів.
6. Спостереження, проведення та аналіз уроків української мови, української літератури, історії в 10 – 11 класах ЗЗСО чи студентів 1-2 курсів

фахових коледжів.

7. Проведення позакласних (позааудиторних) заходів філологічного чи історичного спрямування для учнів 10 – 11 класів ЗЗСО чи студентів 1-2 курсів фахових коледжів.

Виробнича (педагогічна) практика в ЗЗСО проходить в три етапи.

1. Участь у настановчих зборах та організаційних заняттях у ЗВО та в ЗЗСО.
2. Оформлення щоденника спостережень та перепис схеми аналізу уроків та позакласних заходів.
3. Ознайомлення з ЗЗСО та класами – базою педагогічної практики.
4. Отримання індивідуальних завдань від методиста та вчителя, пов'язаних із шефською допомогою в ЗЗСО.

На основному етапі Практики практикант повинен:

На **заключному етапі** педагогічної практики магістрант виконує таку роботу:

- готує звітні матеріали з виробничої (педагогічної) практики;
- здає звітну документацію керівникам Практики для перевірки та оцінювання;
- бере участь у виставці наочних посібників та наочних матеріалів (в навчальному закладі);
- бере участь в підсумковому обговоренні результатів Практики.

Після закінчення Практики магістрант повинен здати таку документацію:

1. Щоденник педпрактики з індивідуальним планом, обліком роботи, звітом, характеристикою роботи практиканта з оцінкою, підписом керівника і печаткою ЗЗСО

2. Конспекти залікових уроків, виховних заходів (з наочним матеріалом).
3. Сценарій позакласного заходу з іноземної мови, погоджений заступником директора ЗЗСО з виховної роботи.
4. Психолого-педагогічна характеристика на клас.

ПРАВА Й ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ

Студент-практикант має право:

- з усіх питань, які виникають під час практики, звертатись до керівників практики інституту, адміністрації, учителів /викладачів/ закладу освіти
- вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки студентів до педагогічної практики, її організації та проведення;
- брати участь у зборах, нарадах, конференціях та інших заходах закладу освіти, де він проходить практику;
- користуватися бібліотекою, кабінетами і навчально-методичними посібниками.

Студент-практикант повинен:

- своєчасно виконувати всі види робіт, передбачених програмою педагогічної практики і відповідними інструкціями, старанно готуватись до кожного уроку і проведення різноманітних позакласних виховних занять;
- бути для учнів зразком організованості, дисциплінованості, ввічливості, працьовитості;
- проявляти свою професійну компетентність;
- організовувати свою роботу відповідно до вимог Статуту середньої загальноосвітньої школи, Правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, в якому він проходить практику, розпоряджень адміністрації і керівників практики. Вважається, що студент, який не проходив практику, або робота якого під час педагогічної практики визнана незадовільною, не виконав навчального плану даного семестру. Йому за рішенням деканату призначається повторне проходження практики без відриву від навчальних занять.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення термінів кожного виду практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

Оцінювання результатів практики здійснюється за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Форма звітності здобувачів вищої освіти за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від Академії чи бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими Академією (щоденник, характеристика, конспекти уроків, виховних заходів), подається на перевірку керівникам практики від кафедр української мови і літератури та методик їх навчання, історії та методик навчання.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики, висновки і пропозиції тощо. Оформлюється звіт за вимогами, що визначені у програмах практики.

Звіт захищається здобувачем вищої освіти у комісії, призначеній завідувачем практики академії. До складу комісії входять керівник практики від Академії, викладачі випускової кафедри та (по можливості) керівник від бази практики.

За результатами практик комісія приймає залік протягом перших п'яти днів після її завершення, або перших десяти днів семестру, який починається після практики, яка за графіком практик проходила в літній період.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, не здав документації практики і не отримав залік, відраховується з Академії. Якщо програма практики не виконана з поважних причин, то Академією, при можливості, надається право здобувачу вищої освіти пройти практику повторно у вільний від занять час.

Результат заліку за практику вноситься в залікові відомість і книжку здобувача вищої освіти за підписом голови комісії і враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії разом з його оцінками за результатами семестрового контролю.